

УДК 331.101.262

УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ревуцька Л.Є., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

В сучасних умовах розвитку суспільства, що базується на інформаційних технологіях, темпи економічного зростання та рівень добробуту залежать усе більшою мірою від інтелектуальних ресурсів, головним носієм і творцем яких є трудові ресурси підприємства. Це пояснює те виняткове значення, якого набуло сьогодні ефективне управління людським капіталом, що забезпечує розвиток підприємства в цілому.

Слід зазначити, що вченими ще не розроблено єдиного підходу до визначення змісту „людського капіталу” і, відповідно, єдиного погляду на умови його формування.

Формування людського капіталу в умовах ринкових відносин, що розвиваються в Україні, мають свою специфіку в порівнянні з минулою організацією виробництва, що здійснювалася на основі адміністративно-командної економіки. Це пов'язано передусім із розвитком інтелектуального підприємництва, диференціацією кваліфікованої робочої сили і прибутковістю інвестицій у підвищення її продуктивності. Якщо ще в недавньому минулому, віддаючи перевагу важливості якості робочої сили і, отже, освіти, а далі – стану науки, практичний акцент все ж таки ставився на ресурсному забезпеченні виробництва, то в даний час економічний успіх розглядається, насамперед, як наслідок якості робочої сили, стану науки, освіти й охорони здоров'я.

Функціонування людського капіталу в соціально-економічній системі проходить фази відтворення: формування, розподілення, використання та розвитку. Цикли відтворення пов'язані із витратами на накопичення знань, збереження здоров'я та профілактику захворювань, формування духовного складу особистості, набуття необхідного підприємству спеціального професійного знання, пошуку та запрошення фахівців на роботу, інвестування батьків в освіту, здоров'я і духовність дітей, використання сучасних засобів зв'язку, набуття ділових зв'язків, відрядження, відвідування концертів, виставок. Особлива риса людського капіталу – невіддільність його від свого носія. Ця особливість має важливі теоретичні та практичні наслідки. Так, для „звичайного” капіталу на ринку є два види цін: по-перше, на його активи і, по-друге, на потоки послуг, які він надає (устаткування або будівлю можна купити, а

можна орендувати). Людський капітал можна тільки орендувати (найнявши працівника), сама людина не може бути предметом купівлі-продажу. В результаті є тільки одна ціна – заробітна плата за „оренду” людського капіталу особистості. У всьому іншому людський капітал подібний до фізичного, який є благом довготривалого використання, але з обмеженим терміном служби. Піддається фізичному та моральному зносу і потребує витрат або інвестицій на відновлення ринкової вартості та зростання соціальної цінності у соціально-трудова відносинах.

Збереження та примноження людського капіталу – це запорука конкурентоспроможності будь-якого підприємства. Конкурентоспроможність формується за умови впровадження у виробничий процес наукових та технологічних новітніх технологій, що забезпечує виготовлення конкурентоздатної продукції, це неможливо без наявності та забезпечення ефективності використання інтелектуальної та професійно-кваліфікаційної складової персоналу на виробничому рівні.

УДК 338.47:656

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТНО- ТЕХНОЛОГІЧНИМИ СИСТЕМАМИ

Сичук О.Й., к.е.н., доцент (НУ «ОЮА»)

Досліджуючи питання функціонування транспортно-технологічних систем, перш за все, необхідно визначити основні засади структуризації цього напрямку діяльності, спрямованому на створення логістичних схем вантажних перевезень, як комплексу дій по вдосконаленню системи управління оптимальними: ресурсними, фінансово-грошовими й інформаційно-комунікаційними потоками.

Актуальність цієї теми полягає у висвітленні основних тенденцій та підходів у проведенні та реалізації державної політики щодо підвищенні ефективної взаємодії системи управління транспортним комплексом.

Наукова новизна досліджуваної теми полягає у апробації, використовуючи практичний матеріал, сучасних комплексних схем управління та функціонування транспортно-технологічних систем.

Основною метою розглядаємої проблеми являється – на основі аналізу чинного законодавства України, узагальнення практики